Europos Parlamentas
2014-2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

B8-0807/2016

17.6.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl žudynių rytinėje Kongo dalyje
(2016/2770(RSP))

Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Laura Ferrara, Piernicola Pedicini, Laura Agea
EFDD frakcijos vardu

B8-0807/2016

Europos Parlamento rezoliucija dėl žudynių rytinėje Kongo dalyje (2016/2770(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Kongo Demokratinės Respublikos (KDR),

– atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 15 d. AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos rezoliuciją dėl padėties prieš rinkimus ir saugumo padėties KDR,

– atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai ir jos atstovo pareiškimus dėl padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje,

– atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 23 d. Tarybos išvadas dėl Kongo Demokratinės Respublikos,

– atsižvelgdamas į ES metinę ataskaitą dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2014 m., kurią Taryba patvirtino 2015 m. birželio 22 d.,

– atsižvelgdamas į Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendimus ir nutartis nagrinėjant bylas „Ginkluota veikla Kongo teritorijoje“ (*Kongo Demokratinė Respublika* prieš *Ugandą*), „Ginkluota veikla Kongo teritorijoje“ (nauja paraiška: 2002) (*Kongo Demokratinė Respublika* prieš *Ruandą*), „Ginkluota veikla Kongo teritorijoje“ (*Kongo Demokratinė Respublika* prieš *Ruandą*) ir „Ginkluota veikla Kongo teritorijoje“ (*Kongo Demokratinė Respublika* prieš *Burundį*),

– atsižvelgdamas į 2013 m. vasario mėn. Adis Abeboje pasirašytą KDR ir regiono taikos, saugumo ir bendradarbiavimo pagrindų susitarimą,

– atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos rezoliucijas dėl KDR, visų pirma į rezoliuciją Nr. 2198 (2015) dėl KDR taikomų sankcijų režimo atnaujinimo ir ekspertų grupės įgaliojimų ir rezoliuciją Nr. 2277 (2016),

– atsižvelgdamas į 2015 m. sausio 12 d. JT ekspertų grupės pranešimą dėl KDR,

– atsižvelgdamas į 2015 m. liepos 27 d. JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro metinę ataskaitą dėl žmogaus teisių padėties ir Jungtinių Tautų jungtinio žmogaus teisių biuro veiklos KDR,

– atsižvelgdamas į tarptautinę humanitarinę teisę,

– atsižvelgdamas į Ženevos konvencijas dėl ginkluotų konfliktų, ypač į 1949 m. Ženevos konvenciją dėl civilių apsaugos karo metu ir prie jos pridėtus protokolus,

– atsižvelgdamas į Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą,

– atsižvelgdamas į 2015 m. lapkričio 9 d. JT Saugumo Tarybos pirmininko pareiškimą dėl padėties KDR,

– atsižvelgdamas į 2016 m. kovo 9 d. JT generalinio sekretoriaus ataskaitas dėl Jungtinių Tautų Organizacijos stabilizavimo misijos Kongo Demokratinėje Respublikoje ir dėl KDR ir regiono taikos, saugumo ir bendradarbiavimo pagrindų susitarimo įgyvendinimo,

– atsižvelgdamas į 1981 m. birželio mėn. Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją,

– atsižvelgdamas į Afrikos demokratijos, rinkimų ir valdymo chartiją,

– atsižvelgdamas į persvarstytą Kotonu partnerystės susitarimą,

– atsižvelgdamas į 2006 m. vasario 18 d. Kongo Konstituciją,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi įvairūs šaltiniai pranešė apie žiaurumus, žudynes, karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui Kongo Demokratinės Respublikos šiaurės rytuose, be kita ko, apie plačiai paplitusį seksualinį smurtą ir ginkluotų grupuočių verbuojamus ir naudojamus vaikus;

B. kadangi nuo 2014 m. spalio mėn. iki 2016 m. gegužės mėn. Beni, Lubero ir Butembo rajonuose daug civilių gyventojų patyrė seksualinį smurtą, buvo sudeginti namai, ligoninės ir mokyklos, nužudyta daugiau nei 1160 žmonių ir be žinios dingo daugiau nei 1470;

C. kadangi dėl šio seno ir vis dar neišspręsto konflikto daugiau nei du milijonai žmonių buvo perkelti šalies viduje arba už jos ribų;

D. kadangi daug šios teritorijos rajonų yra užimti įvairių ginkluotų grupuočių;

E. kadangi šių žudynių kaltininkės yra regione veikiančios ginkluotos grupuotės; kadangi neaišku, kokiu mastu vyriausybė kontroliuoja šias grupuotes;

F. kadangi tam tikrais atvejais nusikaltimai buvo vykdomi netoli nacionalinės kariuomenės (FARDC) pozicijų ir JT taikos palaikymo misijos KDR (MONUSCO) bazių;

G. kadangi Kongo kariuomenė ir MONUSCO (kurios įgaliojimai buvo atnaujinti ir sustiprinti) turi regione išlaikyti stabilumą, kovoti su ginkluotomis grupuotėmis ir apsaugoti civilius gyventojus;

H. kadangi reikšminga ir didelė atsakomybė už šią plataus masto, sudėtingą ir įsišaknijusią problemą taip pat tenka tiems viešiesiems ir privatiesiems subjektams, kurie pelnosi iš nestabilumo ir siekia naudotis regiono gamtos ištekliais;

1. reiškia susirūpinimą dėl blogėjančios humanitarinės padėties rytinėje KDR dalyje ir dėl smurtinių ginkluotų konfliktų, kurie jau vyksta daugiau nei 20 metų;

2. griežtai smerkia tarptautinės bendruomenės abejingumą ir žiniasklaidos tylą, nepaisant

Tarptautinio Teisingumo Teismo paskelbtų sprendimų ir nutarčių ir daugybės Jungtinių Tautų bei kitų tarptautinių institucijų oficialiųjų aktų;

3. smerkia ilgalaikius, vis dar daromus ir plačiai paplitusius pačių pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant prarastas gyvybes, ir reiškia užuojautą KDR žmonėms;

4. primygtinai ragina JT, Afrikos Sąjungą ir MONUSCO nedelsiant ir veiksmingai reaguoti į padėtį, bendradarbiaujant su KDR vyriausybe, kad būtų užkirstas kelias tolesniems nusikaltimams regione;

5. primygtinai ragina, kad tarptautinė bendruomenė pradėtų išsamų, nepriklausomą ir skaidrų šių žudynių tyrimą;

6. ragina Tarptautinių įgaliotinių ir atstovų Afrikos Didžiųjų ežerų regione grupę surengti nepaprastąjį posėdį dėl rinkimų KDR ir imtis tinkamų veiksmų šiuo tikslu, pavyzdžiui, pasitelkti JT Saugumo Tarybą;

7. pakartoja, kad karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui vykdę nusikaltėliai negali likti nenubausti, ir ragina nustatyti ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn visus už tokius veiksmus atsakingus asmenis;

8. tikisi, kad Tarptautinio baudžiamojo teismo prokuroras bus paskirtas vadovauti tyrimui dėl šiame regione įvykdytų nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų, kad būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn visi asmenys, atsakingi už pastarųjų kelių dešimtmečių žiaurumus;

9. smerkia privačiųjų ir viešųjų subjektų, kurie pelnosi iš nestabilumo siekdami naudotis vietos ištekliais, vaidmenį;

10. smerkia sunkią subjektų, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai teikia ginklus ginkluotoms grupuotėms, atsakomybę;

11. primygtinai ragina nedelsiant neutralizuoti visas ginkluotas grupuotes regione ir ragina KDR vyriausybę bei tarptautinę bendruomenę laikyti tai prioritetu;

12. ragina Afrikos Sąjungą ir ES užtikrinti, kad būtų vykdomas nuolatinis politinis Didžiųjų ežerų regiono šalių dialogas siekiant užkirsti kelią tolesniam destabilizavimui; apgailestauja dėl to, kad padaryta tik nedidelė pažanga įgyvendinant 2013 m. vasario mėn. Taikos, saugumo ir bendradarbiavimo pagrindų susitarimą, ir ragina visas šalis aktyviai prisidėti prie stabilizavimo pastangų;

13. primygtinai prašo parengti ir viešai paskelbti MONUSCO veiksmų vertinimo ataskaitą; teigiamai vertina JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 2277 (2016), kuria atnaujinami MONUSCO įgaliojimai ir sustiprinama jos kompetencija civilių gyventojų apsaugos ir žmogaus teisių srityje;

14. apgailestauja, kad trūksta MONUSCO įgaliojimų aiškumo, ir primygtinai ragina MONUSCO visapusiškai pasinaudoti savo įgaliojimais siekiant apsaugoti civilius gyventojus; primygtinai ragina iš tikrųjų paaiškinti įgaliojimus, kad būtų galima nedelsiant suteikti MONUSCO galimybę veiksmingai apsaugoti gyventojus, kuriuos

puola ginkluotos grupuotės;

15. pripažįsta Kongo valdžios institucijų pastangas kovojant su nebaudžiamumu ir užkertant kelią vaikų verbavimui, seksualiniam smurtui ir smurtui prieš vaikus, tačiau reiškia susirūpinimą dėl lėtos pažangos;

16. ragina užtikrinti didesnį pilietinės visuomenės dalyvavimą apsaugant civilius gyventojus ir konflikto sprendimo bei tarpininkavimo procesuose;

17. ragina apsaugoti žmogaus teisių aktyvistus ir valstybės tarnautojus;

18. pabrėžia, kad dėl tokios padėties neturėtų būti sutrukdyta rengti rinkimų, kaip planuojama pagal Konstituciją, ir primena, kad svarbu laikytis įgaliojimų trukmės apribojimų, ypač jeigu jie nustatyti Konstitucijoje;

19. pabrėžia, kad ES ir jos valstybės narės privalo užtikrinti visų savo politikos krypčių suderinamumą ir skaidrumą, be kita ko, atsižvelgiant į prekybą ginklais ir prekybą žaliavomis; primygtinai ragina nacionalines, Europos ir tarptautines institucijas susitarti dėl privalomų taisyklių šiais klausimais, įskaitant stebėsenos įstaigų sukūrimą, siekiant išvengti nežmoniškų konfliktų kurstymo vykdant komercinę veiklą;

20. ragina ES apsvarstyti galimybę nustatyti tikslines sankcijas asmenims, atsakingiems už smurtines represijas KDR, įskaitant draudimus keliauti ir turto įšaldymą, kad būtų užkirstas kelias tolesniam smurtui;

21. ragina ES ir JT skubiai susitarti dėl sistemos, pagal kurią būtų siunčiamas stebėtojas vertinti humanitarinę padėtį ir teikti informaciją tarptautinei bendruomenei apie šių žudynių mastą;

22. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai daug dėmesio skirti šiam klausimui ir nuolat pranešti Parlamentui apie padėtį šiame KDR regione, siekiant užtikrinti, kad ES ir toliau atidžiai stebėtų šią problemą;

23. ragina ES ir jos valstybes nares toliau teikti paramą KDR gyventojams, siekiant pagerinti labiausiai pažeidžiamų gyventojų grupių, visų pirma į kitas šalis ir šalies viduje perkeltų asmenų, gyvenimo sąlygas;

24. palankiai vertina Kongo valdžios institucijų pastangas įgyvendinti teisės aktus, kuriais draudžiama prekiauti naudingosiomis iškasenomis ir jas apdoroti tose teritorijose, kuriose vykdoma nelegali naudingųjų iškasenų gavyba, pvz., ginkluotų grupuočių kontroliuojamose teritorijose; ragina Kongo valdžios institucijas aktyviau įgyvendinti teisės aktus ir primygtinai ragina KDR toliau dėti pastangas siekiant laikytis Gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvos;

25. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Afrikos Sąjungai, AKR ir ES tarybai, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybai ir KDR prezidentui, ministrui pirmininkui ir parlamentui.